

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Tractatus De Schismate

Longueval, Jacques

Lovanii, [1718]

§. II. De Schismate Donatistarum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-64915)

ut rebaptizarentur qui ad partes Novatiano-
rum accederent.

3. Novatianorum hæ præcipuæ technæ & doli fuere, quibus ſimpliciores captabant. Clamabant à S. Cornelio Papa relaxari diſci-
plinæ ſeveritatem : introduci ab eo mollem in reconciliandis Deo peccatoribus lenita-
tem : non poſſe eos reconciliari niſi diutur-
nis gravibuſque pœnis probatos. Atqui hæc
ipſa ſunt, quæ contra Bullam Clementis XI.
in Gallia hodie Novatores objectant. Non
habent ſcilicet nova tela quibus impetant ve-
terem doctrinam Eccleſiæ.

4. Novatianis exprobrabant SS. Patres,
quod peccatores ad frugem redire volentes
barbaro ſupercilio & inhumana crudelitate
(quæ longè à Chriſti manſuetudine abſit) de-
venia desperantes in omnia denique crimina
præcipitarent. Eædem ſunt hodie de Janſenii
& Queſnelli fautoribus querelæ.

§. II.

De Schiſmate Donatiſtarum.

Donati Schiſma profundiffimum myſtico
Chriſti corpori vulnus inflixit. Crude-
liſſimæ tyrannorum perfecutiones florentio-
rem reddiderunt Eccleſiam Africanam,
quam Schiſma deſolavit. Tantum verò in-
cendium à ſcintilla leviffima eſt ortum. Diſ-
ceptabatur an Cæcilianus Carthagenſis
Epiſcopus eſſet legitimè ordinatus. Contro-
verſiâ ad Melchiam Papam delatâ, cauſâ
cecidit qui Cæciliano adverſabantur, &
qui Donatiſtæ poſtmodum appellati ſunt. A
ſententia Pontificis ad Concilium appellâ-
runt;

runt; à quo Arelate consentiente Melchiade celebrato iteratam damnationis sententiam retulerunt. Denique à Concilio appellarunt ad Constantinum Imperatorem: qui in gravissimam tantæ pertinaciæ indignationem erumpens exclamavit: *O rabida furoris audacia! sicut in causis gentilium fieri solet, appellationem interposuerunt.* Optat. lib. 1.

At cum quæstio esset de solis factis, de quibus Cæcilianus & qui eum ordinaverant accusabantur, Imperator causâ cognitâ tertio Donatistas condemnavit. At per tot appellationum interpositas moras in tantum excreverant numerum Donatistæ, ut trium tribunalium judicia lata contemnerent. Ad hæc Donatus occupatâ Sede Metropolitanâ factionem novæ dignitatis fulgore sustentabat: malum denique videbatur immedicabile postquam Julianus apostata in imperium successerat. Tunc enim minis, exilio, cædibus, rabie sævitum est in Catholicos. An non his paria à Quesnelli sectatoribus, si auctoritate prævaluerint, sunt timenda? Cum autem Ecclesia Donatistas uti Schismaticos detestata sit, quòd iudicio primum Pontificis, deindè triginta duorum Episcoporum Arelate congregatorum sententiæ submittere se noluerint; an non illos potiori jure uti Schismaticos detestabitur, qui Quesnelli rebellionem sequentes non à Pontifice solùm, sed ab universi ferè orbis Episcopis condemnati sunt?

Duobus titulis plausibilior erat causa Donatistarum quàm Quesnelli sequacium: undè hi multò magis habendi sunt rei quàm Schismatici Africani. 1. Hos inter & Catholicos

licos non nisi mera disciplinæ quæstio verte-
batur, an Cæcilianus ritè & canonicè ordi-
natus esset; cuius decisio ex sola pendebat
probatione factorum, utrùm Cæcilianus,
aut qui eum ordinaverant, Libros Sacros
persecutoribus tradidissent. At verò qui ho-
die deserunt Ecclesiam, concedunt in ipsa,
cui acquiescere nolunt, Constitutione agi
de punctis fidei & *Propositionibus Religioni essen-
tialibus*, quemadmodum Quesnellus ipse fa-
teri non erubescit.

2. Ingens Donatistarum Episcoporum
multitudo speciosum offerebat populo iis ad-
harendi prætextum. Primianus, unus ex
eorum principibus, trecentos numerabat
sibi consociatos Episcopos: at Constitutio-
nis hostes præter quatuordecim recensere
non posse manifestum est. Quanta in nume-
ro differentia! Et tamen Donatistis expro-
brabat Augustinus quòd pauci essent, si cum
ceteris orthodoxis Episcopis, à quibus se di-
viserant, comparentur.

Ceterùm Quesnelli sectatoribus exprobra-
re licet, quidquid Sanctus hic Doctor ali-
que Episcopi Catholici olim Donatistis ex-
probrarunt: mentiendi impudentiam; ef-
frontem in multiplicandis subscriptionibus
audaciam, quo numerosiores appareant;
recursum ad laica tribunalia; affectatam in
conferendo tergiversationem. Pares inter
se similesque sunt omnium temporum Nova-
tores. Si illi ipsi, qui hodie Jansenium &
Quesnellum sequuntur, præteritis vixissent
temporibus; partes procul dubio secuti fuif-
sent Donatistarum, Arianorum, Luthera-
norum, Anglicanorum, ceterorumque quot-
quot

quot unquam in Ecclesia fuerunt Schismaticorum: temporum enim inter illos, at non ingeniorum discrimen est. *Cum quæque novitas ebullit, statim cernitur frumentorum gravitas, & levitas palearum: tunc sine magno molimine excutitur ab area, quod nullo pondere intra aream tenebatur.* Quæ est ingeniosa Vincentii Lirinensis observatio.

Com-
mon. c 25.

§. III.

De Photii Schismate.

EX ingentibus quæ hoc Schisma secuta sunt malis apparuit, quantum nocere possit Ecclesiæ & Imperio, qui primariam regni Sedem occupans, nixusque favore Principis, ambitionem & superbiam obvolvitur larvâ modestiæ & pietatis. Photius, in quo ingenii dotes cum depravatis affectibus jungebantur, in Sedem Constantinopolitanam, dejecto S. Ignatio Patriarchâ, intrusus favore Michaëlis Imperatoris & Bardæ hominis sceleratissimi, qui summâ apud Michaëlem pollebat auctoritate; non se tutum credidit esse nisi obtento Romani Pontificis consensu & approbatione. Itaque ob hanc rem Photius legatos Romam misit, Deo ita disponente, ut à primo Schismatis auctore Primatus agnosceretur Romanæ & Apostolicæ Sedis. Auditis qui à Photio venerant, Pontifex Nicolaus I. Constantinopolim delegavit qui coram de causa cognoscerent, neque tamen ferrent sententiam, sed sibi tanti negotii iudicium reservarent. Sed Pontificii Legati corrupti blanditiis & minis, probatâ Photii ordinatione Ignatium rejecerunt, quidquid